ACX 8604

PELABURAN LEMBAGA TABUNG HAJI (LTH) DALAM SEKTOR PERLADANGAN: 1990-2000

SYAHIDAWATI BINTI HAJI SHAHWAN

Perpustakaan Universiti Malaya
A511296707

JABATAN SYARIAH & EKONOMI
BAHAGIAN PENGAJIAN SYARIAH
AKADEMI PENGAJIAN ISLAM
UNIVERSITI MALAYA, KUALA LUMPUR

2003

ACX8604

PELABURAN LEMBAGA TABUNG HAJI (LTH) DALAM SEKTOR PERLADANGAN: 1990-2000

SYAHIDAWATI BINTI HAJI SHAHWAN

DISERTASI INI DIKEMUKAKAN UNTUK MEMENUHI
KEPERLUAN BAGI
IJAZAH SARJANA SYARIAH BAHAGIAN II
(SECARA BERKURSUS DAN DISERTASI)

JABATAN SYARIAH & EKONOMI
BAHAGIAN PENGAJIAN SYARIAH
AKADEMI PENGAJIAN ISLAM
UNIVERSITI MALAYA, KUALA LUMPUR
2003

ABSTRAK

SYAHIDAWATI HAJI SHAHWAN. Penyelidikan ini bertajuk Pelaburan Lembaga Tabung Haji (LTH) Dalam Sektor Perladangan: 1990-2000. Ia bertujuan untuk memenuhi syarat keperluan Ijazah Sarjana Syariah & Ekonomi, Akademi Pengajian Islam, Universiti Malaya, Kuala Lumpur.

LTH merupakan sebuah organisasi berdaftar yang ditubuhkan di bawah Undang-undang Malaysia, Akta 8, Lembaga Urusan dan Tabung Haji, 1969 dan Akta A 168 Lembaga Urusan dan Tabung Haji (Pindaan) 1973. Badan yang bermula dengan sebuah pusat pengumpulan wang para jemaah haji dan pengurusan jemaah haji di Malaysia telah beransur-ansur menjadi satu gergasi dalam sektor perbankan negara kita. Perkembangan positif yang wujud di LTH ini selari dan juga sejajar dengan arahan Allah Taala supaya umatnya mencari segala kurnia yang dihadiahkan oleh-Nya. Oleh yang demikian, pelaburan ialah salah satu cara yang telah dipilih oleh LTH untuk mengembangkan sayap perbankan yang sedia ada bagi menjadi salah satu alternatif kepada umat Islam dari segi sistem kewangan yang dibina berlandaskan Al-Quran dan Al-Sunnah.

Melalui kajian ini, penulis telah memulakan dengan bab pendahaluan bagi melihat segala perkara introduktori tentang kajian yang akan dibuat. Perkara ini termasuklah dari segi pemilihan tajuk, kepentingan kajian, metodologi yang digunakan dalam kajian dan lain-lain lagi. Dalam bab yang pertama, penulis menerangkan sejarah awal penubuhan LTH dan perkembangannya yang berdikit-dikit sehingga ke tahun 2000 bagi menghayati konsep sebenar penubuhannya. Seterusnya dalam bab yang kedua, penulis menyentuk aspek historis dan rujukan

kitab-kitab lama dimana konsep pelaburan dalam Islam telah menjadi topik perbincangan. Dalam bab ini, penulis telah sedaya upaya cuba mencari pegangan utama para ulama' kontemporari dalam mengaplikasikan segala bentuk muamalat yang ada dalam sistem perbankan Islam pada hari ini.

Dalam bab ketiga pula, penulis turut melihat kepada konsep pelaburan konvensional yang menjadi landasan dan rujukan sistem perbankan konvensional yang masih digunapakai di negara kita pada hari ini. Penulis telah memilih untuk membincangkan kedua-dua konsep perbankan yang menjadi amalan di negara kita untuk melihat perbandingan yang lebih jelas di antara kedua-duanya. Bab yang keempat pula telah membawa para pembaca lebih menjurus dan menumpukan perhatian kepada Jabatan Pelaburan, LTH yang merupakan jabatan induk bagi menguruskan dan mengawasi segala bentuk pelaburan yang dilakukan. Di bawah penyeliaan jabatan ini, terdapat pelbagai anak-anak syarikat dan pelaburan-pelaburan yang telah dibuat oleh LTH. Justeru, satu sektor perlaburan telah dipilih oleh penulis iaitulah pelaburan dalam sektor perladangan dimana terdapat 2 anak syarikat yang terlibat. Oleh yang demikian, kedua-dua anak syarikat ini menjadi fokus utama dalam bab kelima dimana penulis telah membawa para pembaca kepada segala bentuk pelaburan dalam sektor yang terbabit.

Yang terakhir, bab penutup yang merupakan kesimpulan, rumusan, saranan dan komentar dari penulis setelah meneliti pelbagai sudut dan melihat pelbagai bentuk pelaburan LTH khususnya dalam sektor perladangan.

ABSTRACT

SYAHIDAWATI HAJI SHAHWAN. This research, entitled Lembaga Tabung Haji (LTH) Investment in Agricultural Sector: 1990-2000, is part of the fulfillment of Masters of Syariah & Economics, University of Malaya, Kuala Lumpur.

LTH is a registered organization established under Malaysian Laws, Act 8, Lembaga Urusan dan Tabung Haji, 1969 and Act 168 Lembaga Urusan dan Tabung Haji (Amendment) 1973. An organization that started as a collection centre for pilgrims' money and management of pilgrims in Malaysia has evolved into a giant in banking sector. The positive development that exists in LTH is parallel to Allah Taala's directive that His servants should seek the bounties given by Him. Therefore, LTH has chosen investment as one of the strategies to spread the existing banking practice and serves as an alternative for Muslims in the financial system based on the Divine Revelation.

The writer starts the research paper with a first chapter that explores introductory matters on the research project. The matters include selection of the title, importance of the research, methodology adopted in the research and so on. Subsequently, in chapter one the writer brings the readers to the early establishment of LTH and its gradual development up to year 2000.

In chapter two, the discussion goes in details in the historical aspects and references to all kinds of Divine Revelation, Consensus of Opinion, Personal Reasoning and all other sources of syariah. The writer also tries to instill the

contemporary scholars' point of view in applying the transaction in the Islamic banking system. Besides, in this chapter also, writers attempts to develop a strong understanding on the application on Islamic banking system starting from the period of Rasulullah ﷺ until today.

Chapter three talks about the conventional investment, which is used as the system of reference for conventional banking in our country. The detail discussion on two concepts of banking system is purposely for a clear comparison between these two systems. Chapter four talks about the main focus in this research that is on the Investment Department, which is primary department that manages and monitors all aspects of the investment done by Lembaga Tabung Haji (LTH) and its subsidiaries.

In the following chapter, discusses the subsidiary companies and investment done by Lembaga Tabung Haji (LTH). Therefore, the writer has decided to focus on investment in agricultural sector done by two of the subsidiary companies known as TH Plantations Sdn. Bhd. and Tabung Haji Ladang (Sabah & Sarawak) Sdn. Bhd. The final chapter concludes the findings, summarizes the chapters and provides recommendations from the writer after careful consideration on the investment done by Lembaga Tabung Haji (LTH) especially in agricultural sector.

PENGHARGAAN

بسم الله الرحمن الرحيم

Segala puji dan syukur ke hadrat Ilahi dengan limpah kurnia-Nya, pemberi dan petunjuk buat sekalian alam, salawat dan salam buat Nabi junjungan ﷺ yang membawa risalah Iman dan Islam serta seluruh *Ahl al-Bait*, para sahabat baginda ﷺ, dan doa kemenangan dan kesejahteraan untuk seluruh umat Islam di dunia.

Alhamdulillah, setinggi-tinggi kesyukuran buat Yang Maha Esa hanya dengan limpahan kasih, rahmat dan 'inayah-Nya penulis mampu dan berjaya menyiapkan disertasi ini bagi memenuhi keperluan bagi Ijazah Sarjana Syariah Bahagian II, Jabatan Syariah dan Ekonomi, Akademi Pengajian Islam, Unversiti Malaya.

Setinggi penghargaan dan ucapan terima kasih yang tidak terhingga kepada penyelia Prof. Madya Dr. Joni Tamkin bin Borhan yang senantiasa bersabar atas segala kesusahan dan karenah penulis disamping meminjamkan sedikit ruang masa yang beliau miliki. Kesudian beliau memberikan tunjuk ajar dan kritikan membina kepada penulis mengajar erti kematangan dalam penulisan ini. Ribuan terima kasih turut diucapkan buat pensyarah-pensyarah, staf-staf pentadbiran dan sokongan di Akademi Pengajian Islam secara umum dan di Jabatan Ekonomi, Akademi Pengajian Islam secara khusus. Sesungguhnya rahmat Allah yang dikurniakan melalui kalian amat berharga nilaiannya.

Yang amat dihargai, semua pegawai-pegawai dan staf-staf di Pusat Sumber, Lembaga Tabung Haji (LTH), Jabatan Pelaburan, Lembaga Tabung Haji (LTH) dan pegawai-pegawai serta staf-staf di TH Plantations Sdn. Bhd. dan TH Ladang (Sabah & Sarawak) Sdn. Bhd. atas segala bantuan dan kerjasama kalian yang tidak berbelah bagi. Tanpa bantuan kalian, kajian ini pasti terbengkalai. Ingatan khusus buat En. Madon Mohd Jani (Pegawai Pelaburan, Jabatan Pelaburan), Tuan Haji Mohd Suhaimi Md. Ali (Pengurus, Perhubungan Korporat), Tuan Haji Sarkawi (Penyelia Pusat Sumber, Tabung Haji), En. Ahmad Nordzri Razali (Pengurus Bahagian Ladang, TH Plantations Sdn. Bhd.), En. Hassni Abu Hassan Bashri (Pengurus Bahagian Ladang, TH Ladang (Sabah & Sarawak) Sdn. Bhd.), En. Samsul Bahari Muhammad (Eksekutif Perladangan, TH Plantations Sdn. Bhd.), Puan Norashikin Abdul Rani (Pengurus Kewangan, TH Ladang (Sabah & Sarawak) Sdn. Bhd.) dan Tuan Haji Ismail Haji Mansor (Penolong Akauntan, Jabatan Kewangan, TH Ladang (Sabah & Sarawak) Sdn. Bhd.). Hanya Allah sahaja yang mampu membalas segala bantuan dan sokongan kalian.

Salam kasih yang amat tidak terhingga buat ayahanda dan bonda yang tercinta Haji Shahwan bin Mansor dan Hajah Siti Hayati bt. Abas, atas segala sokongan, peringatan, nasihat, pengorbanan dan segala bentuk bantuan secara mental dan material serta doa kalian yang mengiringi penulis sepanjang menyiapkan kerja kursus dan disertasi ini. Tidak dilupakan kekanda Syahrunizam dan Kak Long Nor Azah, adinda-adinda Syahanim, Syahrul Amri, Siti Eisyah serta anak saudara tunggal Syahirah Najla', sesungguhnya ilmu Allah itu terlalu amat luas untuk kita semua nikmatinya.

Untuk rakan-rakan pendidik dan pentadbir di Pusat Matrikulasi, Universiti Islam Antarabangsa (UIAM), dan rakan-rakan bait Seksyen 12, terima kasih atas perhatian, peringatan dan dorongan kalian, inilah hasil penat jerih selama ini untuk dihayati bersama bagi mendokong peranan memajukan anak bangsa. Buat kakak-kakak, sahabat-sahabat dan adik adik di istana hinggap Pantai Dalam dan Batu 10, Gombak, terima kasih atas segala sokongan secara tidak langsung kalian dalam memastikan kajian ini terlahir jua. Tidak lupa buat rakan-rakan yang masih berhempas pulas menyiapkan *master* di UIA, UM dan semua IPTA & IPTS, di dalam dan di luar Negara. Teruskan perjuangan kalian bagi mengejar ilmu Allah yang maha luas ini.

Akhir sekali, sekalung penghargaan buat semua pihak yang telah memberikan bantuan dan kerjasama secara langsung dan tidak langsung. Semoga Allah sahaja yang dapat memberikan ganjaran yang setimpal dengan amalan kita. Doa kesejahteraan buat kalian semua dan kerahmatan dari-Nya. Amin..

Wassalam

SYAHIDAWATI HAJI SHAHWAN

(shs77@hotmail.com)

Jabatan Syariah Ekonomi,
Bahagian Pengajian Syariah,
Akademi Pengajian Islam,
Universiti Malaya, Kuala Lumpur

No. 191, Jalan Nuri,
Taman Paroi Jaya,
70400, Seremban,
Negeri Sembilan D.K.

26 Oktober 2002 / 19 Sya'aban 1423 H

DAFTAR ISI

Kandungan | **Halaman**

Abstrak i
Penghargaan v
Daftar Isi viii
Transliterasi xii
Senarai Kependekkan xiv
Senarai Lampiran xvi
Senarai Jadual xviii
Senarai Carta xx
Senarai Statut xxii

BAB PENDAHALUAN

Pengenalan 2
Pemilihan Tajuk dan Latarbelakang masalah kajian 3
Kepentingan Kajian 5
Skop Kajian 6
Tujuan dan Objektif Kajian 7
Metodologi Kajian 8
Tinjauan Kajian Terdahulu 15
Permasalahan Semasa Kajian 18

BAB 1
LEMBAGA TABUNG HAJI (LTH) SEBAGAI SEBUAH INSTITUSI PELABURAN DI MALAYSIA : SEJARAH PENUBUHAN DAN OPERASI

1.1. Pengenalan 22
1.2. Sejarah Penubuhan Lembaga Tabung Haji (LTH) 23
1.3. Objektif / Matlamat Penubuhan Lembaga Tabung Haji (LTH) 32
1.4. Tujuan Penubuhan Lembaga Tabung Haji (LTH) 33
1.5. Misi Korporat Lembaga Tabung Haji (LTH) 34
1.6. Logo Lembaga Tabung Haji (LTH) 36
1.7. Organisasi Pentadbiran Lembaga Tabung Haji (LTH) 38
1.7.1. Lembaga Pengarah
1.7.2. Majlis Penasihat Urusan Haji
1.7.3. Majlis Panasihat Pelaburan
1.7.4. Lain-lain Jawatankuasa
1.7.5. Ketua Eksekutif
1.8 Jabatan-jabatan di Lembaga Tabung Haji (LTH) 45
1.8.1 Jabatan Sumber Manusia
1.8.2 Jabatan Pelaburan
1.8.3 Jabatan Kewangan
1.8.4 Jabatan Haji
1.8.5 Jabatan Pendeposit
1.9 Aktiviti-aktiviti di Lembaga Tabung Haji (LTH) 57

1.9.1 Pengurusan Haji
1.9.2 Pengurusan Kewangan
1.9.3 Pelaburan
1.10 Kesimpulan 64

BAB 2
KONSEP PELABURAN: SATU GAMBARAN UMUM MENURUT PANDANGAN ISLAM

2.1 Pengenalan 70
2.2 Definisi Pelaburan 73
2.2.1 Definisi Dari Segi Bahasa (*Istithmār*)
2.2.2 Definisi Pelaburan Menurut Ekonomi Islam
2.3 Perbahasan Ulama' Tentang Pelaburan dalam Islam 81
2.3.1 Dalil-dalil dari Nas-nas Al-Quran
2.3.2 Dalil-dalil dari *Al-Sunnah*
2.3.3 Dalil-dalil dari *Athār al-Ṣaḥābah*
2.3.4 Dalil-dalil dari *Ijmā'* dan *Ijtihād 'Ulamā'*
2.4 Ciri-Ciri Pelaburan Dalam Islam 99
2.5 Instrumen-Instrumen Pelaburan dalam Islam 103
2.5.1 *Al-Mudhārabah*
2.5.2 *Al-Musyārakah*
2.5.3 *Al-Murābahah*
2.5.4 *Al-Ijārah*
2.5.5 *Al-Bai' Bithamanil 'Ājil* (BBA)
2.5.6 *Bai' Al-Salām*
2.5.7 Pasaran Modal Islam
2.5.8 Tukaran Mata Wang *(Al-Ṣarf)*
2.6 Kesimpulan 131

BAB 3
KONSEP PELABURAN: SATU GAMBARAN UMUM MENURUT PANDANGAN EKONOMI KONVENSIONAL

3.1 Pengenalan 140
3.2 Definisi Pelaburan 141
3.2.1 Definisi Dari Segi Bahasa
2.2.3 Definisi Pelaburan Menurut Ekonomi Konvensional
3.3 Ciri-ciri Pelaburan Konvensional 147
3.3.1 Penanaman Modal (*Capital Gains*)
3.3.2 Peralihan Masa (*Time Horizon*)
3.3.3 Menjangkakan Pulangan Yang Positif (*Positive Return*)
3.3.4 Terdedap Kepada Risiko dan Ketidakpastian (*Risk and Uncertainty*)
3.3.5 Kecairan (*Liquidity*)
3.4 Bentuk-bentuk Pelaburan Konvensional 155
3.4.1 Pelaburan Tunai/Hutang
3.4.2 Pelaburan Ekuiti
3.4.3 Pelaburan Aset Hakiki
3.4.4 Pelaburan Pasaran Hadapan

3.4.5 Pelaburan Kutipan Bahan
3.5 Kesimpulan 163

BAB 4
PERLAKSANAAN PELABURAN ISLAM DI LEMBAGA TABUNG HAJI (LTH)

4.1 Pengenalan 169
4.2 Sejarah penubuhan Jabatan Pelaburan, LTH 170
4.3 Objektif dan matlamat Jabatan Pelaburan, LTH 174
4.4 Prinsip-prinsip Am Pelaburan di LTH 176
4.5 Konsep Syariah dalam Pelaburan oleh LTH 181
4.6 Strategi Pelaburan oleh LTH 184
4.7 Struktur Organisasi Jabatan Pelaburan, LTH 185
4.7.1 Bahagian Pembangunan Hartanah
4.7.2 Bahagian Pembangunan Pelaburan
4.7.3 Bahagian Pengurusan Pelaburan
4.7.4 Bahagian Urusniaga Saham
4.7.5 Bahagian Perundangan
4.8 Sektor-sektor utama dalam pelaburan di Jabatan Pelaburan, LTH 190
4.9 Jenis-jenis pelaburan yang diceburi oleh LTH 193
4.9.1 Pelaburan Jangka Pendek
4.9.2 Pelaburan Jangka Panjang
4.9.3 Pelaburan Anak-anak Syarikat
4.10 Kesimpulan 204

BAB 5
ANALISIS PELABURAN LEMBAGA TABUNG HAJI (LTH) DALAM SEKTOR PERLADANGAN DI MALAYSIA DI ANTARA TAHUN 1990-2000

5.1 Pengenalan 210
5.2 Objektif khusus pelaburan dalam sektor perladangan 211
5.3 Anak-anak Syarikat yang terlibat:
5.3.1 TH Plantations Sdn. Bhd. 212
5.3.1.1 Pemilikan Penuh 222
5.3.1.1.1 Ladang Kota Bahagia
5.3.1.1.2 Ladang Sungai Megah
5.3.1.1.3 Ladang Sungai Buan
5.3.1.1.4 Ladang Sungai Merchong
5.3.1.1.5 Ladang Ulu Chukai
5.3.1.1.6 Ladang Bukit Lawiang
5.3.1.1.7 Ladang Gunung Sumalayang
5.3.1.1.8 Kilang Sawit Kota Bahagia
5.3.1.1.9 Kilang Sawit Bukit Lawiang
5.3.1.2 Anak Syarikat 233
5.3.1.2.1 TH Peladang Sdn. Bhd.
5.3.1.2.2 Ladang Bukit Belian Sdn. Bhd.
5.3.1.3 Syarikat Bersekutu 237
5.3.1.3.1 Kilang Sawit Panji Alam Sdn. Bhd.

5.3.1.4 Agen Pengurusan Ladang 238
5.3.1.4.1 Tabung Haji Estates (Holdings) Sdn. Bhd.
5.3.1.4.2 TH Indopalms Sdn. Bhd. (PT Multigambut Industri)
5.3.1.4.3 TH Agro Sdn. Bhd.
5.3.2 TH Ladang (Sabah & Sarawak) Sdn. Bhd. 249
5.3.2.1 Pemilikan Penuh 253
5.3.2.1.1 Ladang Sungai Koyah
5.3.2.1.2 Ladang Sungai Tenegang
5.3.2.1.3 Ladang Serudung
5.3.2.1.4 Kilang Sawit Sungai Tenegang
5.3.2.2 Anak Syarikat 257
5.3.2.2.1 Ladang Jati Keningau
5.3.2.2.2 Syarikat Sabaco Sdn. Bhd.
5.3.2.3 Syarikat Bersekutu 260
5.3.2.3.1 Ladang Bukit Belian
5.3.2.4 Agen Pengurusan Ladang 261
5.3.2.4.1 Ladang Sawit Bintulu Sdn. Bhd.
5.3.2.4.2 TH Bonggaya Sdn. Bhd.
5.3.2.4.3 TH Usia Jatimas Sdn. Bhd.
5.3 Prospek Lembaga Tabung Haji (LTH) dalam Sektor Perladangan 264
5.4 Kesimpulan 278

BAB PENUTUP

Pengenalan 283
Dapatan 290
Saranan dan Komentar 293
Cadangan kajian akan datang 295
Penutup 296

BIBLIOGRAFI 298

LAMPIRAN 311

TRANSLITERASI

Transliterasi huruf rumi adalah berpandukan rujukan hasil Kementerian Pendidikan Malaysia (1990), Gaya Dewan, Sebuah Panduan Kerja Penerbitan, Kuala Lumpur: Dewan Bahasa dan Pustaka (DBP), edisi 2, h. 135-136

KONSONAN			
HURUF ARAB	NAMA DAN TRANSKIPSI	HURUF ARAB	NAMA DAN TRANSKIPSI
ا ، ء	a , '	ط	ṭ
ب	b	ظ	ẓ
ت	t	ع	'
ث	th	غ	gh
ج	j	ف	f
ح	ḥ	ق	q
خ	kh	ك	k
د	d	ل	l
ذ	dh	م	m
ر	r	ن	n
ز	z	هـ	h
س	s	و	w
ش	sy	ى	y
ص	ṣ	ة	t
ض	ḍ		-

VOKAL			
HURUF ARAB	NAMA DAN TRANSKIPSI	HURUF ARAB	NAMA DAN TRANSKIPSI
آ	ā	ـَ	a
او	ū	ـُ	u
ای	ī	ـِ	i

DIFTOG	
HURUF ARAB	NAMA DAN TRANSKIPSI
او	aw
اي	ayy
یّ	iyy
وّ	uww

CATATAN

Istilah atau perkataan yang berasal daripada perkataan Arab tetapi telah menjadi sebutan umum Bahasa Malaysia adalah dieja mengikut perkataan Bahasa Malaysia.

SENARAI KEPENDEKKAN

ARMM	Autonomous Region of Muslim Mindanao
ASNITA	Amanah Saham Wanita
ATM	Auto Teller Machine
BBA	Al-bai' bithaman Ājil
Bhd.	Berhad
BIMB	Bank Islam Malaysia Berhad
BSKL	Bursa Saham Kuala Lumpur
BTB	Buah Tandan Baru
BTS	Buah Tandan Segar
Cet.	Cetakan
DBP	Dewan Bahasa dn Pustaka
DDS	Digital Data Sistem
Dr.	Doktor
EDP	Electronic Database Processing
ERL	Transit Aliran Ringan
Et. al.	Et alia (dan lain-lain)
FILLHAJJ	Philippine Hajj & Endowment Foundationn Inc.
GIC	Sijil Pelaburan Kerajaan
h.	Halaman
H.	Hijrah
Ha	Hektar
Hj.	Haji
Ibid.	Ibidien : Pada tempat, fasal atau halaman yang sama
IPSP	Institut Penyelidikan Siswazah dan Penyelidikan
IPTA	Institut Pengajian Tinggi Awam
IPTS	Institut Pengajian Tinggi Swasta
j.	Jilid
JPM	Jabatan Perdana Menteri
KETENGAH	Lembaga Kemajuan Terengganu Tengah
KL	Kuala Lumpur
Km	Kilometer
LTH	Lembaga Tabung Haji
LUTH	Lembaga Urusan dan Tabung Haji
M.T.	Matrik Tan
MAINS	Majlis Agma Islam Negeri Sembilan
MAMPU	Unit Permodenan Tadbiran dan Perancangan Tenaga Manusia
Mohd.	Mohammad
MOU	Memorandum Persefahaman
MPOB	Majlis Minyak Sawit Malaysia
MPS	Majlis Penasihat Syariah
NPC	Perbadanan Produktiviti Negara
OCR	Optical Character Recognition
Op. cit.	Opera Citato : Kenyataan ynag dirujuk sebelumnya
PKNNS	Perbadanan Kemajuan Negeri Negeri Sembilan
PLLTH	Perbadanan Ladang-ladang Tabung Haji
PNB	Permodalan Nasional Berhad
PORLA	Lembaga Pendaftaran dan Perlesenan Minyak Sawit

Prof. Madya	Profesor Madya
Prof.	Profesor
PWSBH	Perbadanan Wang Simpanan Bakal-bakal Haji
QCC	Quality Control Circle (Kumpulan Meningkat Mutu Kerja)
RM	Ringgit Malaysia
S.A.W	Sallallahu ʿAlaihi waasallam
Sdn.	Sendirian
SR	Saudi Riyal
t.t.	Tanpa tarikh
Terj.	Terjemahan
TH	Tabung Haji
TNB	Tenaga Nasional Berhad
TWT	Tabung Pembiayaan Warga Tua
UM	Universiti Malaya
UPMI	Unit Pasaran Modal Islam
USIA	Pertubuhan Seluruh Sabah
YM	Yang Mulia
&	Dan
ﷺ	Sallallahu ʿalaihi wasallam

SENARAI LAMPIRAN

Lampiran 1.1 :	Logo TH (Baru)
Lampiran 1.2 :	Logo TH (Lama)
Lampiran 1.3 :	Carta Organisasi Lembaga Tabung Haji (LTH)
Lampiran 1.4 :	Carta Organisasi Lembaga Urusan dan Tabung Haji (LUTH) 1989
Lampiran 1.5 :	Carta Organisasi Lembaga Urusan dan Tabung Haji (LUTH) 1995
Lampiran 1.6 :	Carta Organisasi Lembaga Tabung Haji (LTH) 1997
Lampiran 1.7 :	Carta Organisasi Lembaga Tabung Haji (LTH) 1999
Lampiran 4.1 :	Carta Organisasi Perbadanan Simpanan Wang Bakal Haji 1963-1968
Lampiran 4.2 :	Carta Organisasi Lembaga Tabung Haji (LTH) 1969-1972
Lampiran 4.3 :	Carta Organisasi Lembaga Tabung Haji (LTH) 1973-1981
Lampiran 4.4 :	Carta Organisasi Lembaga Tabung Haji (LTH) 1982-1984
Lampiran 4.5 :	Carta Organisasi Lembaga Tabung Haji (LTH) 1984-1988
Lampiran 4.6 :	Carta Organisasi Lembaga Tabung Haji (LTH) 1989-1992
Lampiran 4.7 :	Carta Organisasi Jabatan Pelaburan, Lembaga Tabung Haji (LTH)
Lampiran 4.8 :	Berita Tabung Haji-Tabung Haji Properties Bangunkan Warisan Puteri
Lampiran 5.1 :	Peta Kedudukan Ladang-ladang Tabung Haji di bawah Pengurusan TH Plantations Sdn. Bhd. dan Tabung Haji Ladang (Sabah & Sarawak) Sdn. Bhd.
Lampiran 5.2 :	Carta organisasi anak-anak syarikat Lembaga Tabung Haji (LTH)
Lampiran 5.3 :	Peta Kedudukan Ladang-ladang Tabung Haji di bawah Pengurusan TH Plantations Sdn. Bhd.
Lampiran 5.4 :	Carta Syarikat Perladangan Milik Tabung Haji yang diuruskan oleh TH Plantations Sdn. Bhd.
Lampiran 5.5 :	Carta Organisasi TH Plantations Sdn. Bhd.
Lampiran 5.6 :	Berita Tabung Haji- Penerangan dari Agromis TH Plantations Sdn. Bhd. kepada KPE LTH
Lampiran 5.7 :	Peta Kedudukan Ladang Kota Bahagia, Ladang Sg. Megah, Ladang Sg. Buan dan Ladang Sg. Merchong,
Lampiran 5.8 :	Peta Kedudukan Ladang Ulu Chukai dan Ladang Sg. Ibok
Lampiran 5.9 :	Peta Kedudukan Ladang Bukit Lawiang dan Ladang Gunung Sumalayang
Lampiran 5.10:	Peta Kedudukan Ladang Londah, Ladang Pasir Besar dan Ladang Bukit Rokan
Lampiran 5.11:	Peta Lokasi Projek PT Multigambut Industries
Lampiran 5.12:	Berita Tabung Haji-Gambar KPE menuai buah kelapa sawit di sebuah ladang di Riau
Lampiran 5.13:	Peta Lokasi Projek Tabung Haji Agro Sdn. BHd.
Lampiran 5.14:	Peta Kedudukan Ladang-ladang Tabung Haji di bawah Pengurusan Tabung Haji Ladang (Sabah & Sarawak) Sdn. Bhd.
Lampiran 5.15:	Carta Organisasi Syarikat-syarikat di bawah TH Ladang (Sabah & Sarawak) Sdn. Bhd.

Lampiran 5.16: Carta Organisasi Tabung Haji Ladang (Sabah & Sarawak) Sdn. Bhd.
Lampiran 5.17: Berita Tabung Haji- Gambar Jeneral (Bersara) Datuk Hamid Zainal Abidin meninjau kerja-kerja memproses buah sawit di Kilang Sawit Sungai Tenegang
Lampiran 5.18: Berita Tabung Haji- Gambar Pokok-pokok Jati yang ditanam melalui Tabung Haji Ladang (Sabah & Sarawak) Sdn. Bhd.

SENARAI JADUAL

Jadual 1.1	:	Bilangan Jemaah Haji melalui LTH pada tahun 1989 – 1999
Jadual 1.2	:	Jumlah Simpanan Tahunan Pendeposit di LTH pada tahun 1989 – 1999
Jadual 1.3	:	Bilangan Pendeposit di LTH berbanding Pendeposit Baru pada tahun 1989 – 1999
Jadual 1.4	:	Peratus Bonus oleh LTH pada tahun 1989 – 1999
Jadual 4.1	:	Proses Pelaburan di Jabatan Pelaburan, LTH
Jadual 4.2	:	Pelaburan Jangka Pendek oleh LTH
Jadual 4.3	:	Pelaburan Jangka Panjang oleh LTH
Jadual 4.4	:	Pelaburan dalam Sektor Hartanah oleh LTH
Jadual 4.5	:	Pelaburan dalam Anak-anak Syarikat oleh LTH
Jadual 5.1	:	Modal Saham Berbayar Di TH Plantations Sdn. Bhd.
Jadual 5.2	:	Ladang-ladang Kelapa Sawit milik TH Plantations Sdn. Bhd. di dalam negara
Jadual 5.3	:	Kilang-kilang Pemprosesan Kelapa Sawit milik TH Plantations Sdn. Bhd.
Jadual 5.4	:	Ternakan lembu oleh TH Plantations Sdn. Bhd.
Jadual 5.5	:	Keuntungan TH Plantations Sdn. Bhd. dan pembayaran dividen kepada LTH
Jadual 5.6	:	Pencapaian hasil BTS oleh Ladang Kota Bahagia berbanding anggaran
Jadual 5.7	:	Pencapaian hasil BTS oleh Ladang Sungai Megah berbanding anggaran
Jadual 5.8	:	Pencapaian hasil BTS oleh Ladang Sungai Buan berbanding anggaran
Jadual 5.9	:	Pencapaian hasil BTS oleh Ladang Sungai Merchong berbanding anggaran
Jadual 5.10	:	Pencapaian hasil BTS oleh Ladang Ulu Chukai berbanding anggaran
Jadual 5.11	:	Pencapaian hasil BTS oleh Ladang Bukit Lawiang berbanding anggaran
Jadual 5.12	:	Pencapaian hasil BTS oleh Ladang Gunung Sumalayang berbanding anggaran
Jadual 5.13	:	Pencapaian hasil BTS oleh Ladang Sungai Ibok berbanding anggaran
Jadual 5.14	:	Pencapaian hasil BTS oleh Ladang Bukit Belian berbanding anggaran
Jadual 5.15	:	Ladang-ladang di bawah Ladang Bangka Ulu Sdn. Bhd.
Jadual 5.16	:	Pencapaian hasil BTS oleh Ladang Londah berbanding anggaran
Jadual 5.17	:	Pencapaian hasil BTS oleh Ladang Pasir Besar berbanding anggaran
Jadual 5.18	:	Pencapaian hasil BTS oleh Ladang Bukit Rokan berbanding anggaran
Jadual 5.19	:	Modal Dibenar dan Berbayar di TH Indopalms Sdn. Bhd.
Jadual 5.20	:	Pemegang-pemegang saham PT. Multigambut Industri
Jadual 5.21	:	Ladang-ladang penanaman kelapa sawit oleh PT Multigambut Industri
Jadual 5.22	:	Keuntungan TH Ladang (Sabah & Sarawak) Sdn. Bhd.

dan pembayaran dividen kepada LTH dari tahun 1994 – 2000
Jadual 5.23 : Pencapaian Hasil BTS Ladang Sungai Koyah berbanding anggaran
Jadual 5.24 : Pencapaian Hasil BTS Ladang Sungai Tenegang berbanding anggaran
Jadual 5.25 : Pencapaian Hasil BTS Ladang Bukit Gold berbanding anggaran
Jadual 5.26 : Keperluan minyak kelapa sawit dunia bagi tempoh 1996 – 2020
Jadual 5.27 : Pencapaian hasil purata BTS sehektar oleh anak-anak syarikat LTH berbanding hasil negara dari tahun 1990 sehingga tahun 2000
Jadual 5.28 : Keluasan penanaman kelapa sawit di Malaysia
Jadual 5.29 : Penanaman kayu Jati LTH
Jadual 5.30 : Pengeluaran Kayu Negara dari 1990-2000
Jadual 5.31 : Penananaman Kayu Jati Dunia
Jadual 6.1 : Keuntungan Sebelum Cukai LTH Berbanding Dividen Yang Dibayar
Jadual 6.2 : Jumlah Zakat yang Dibayar oleh LTH dari tahun 1989-1998

SENARAI CARTA

Carta 1.1	:	Bilangan Jemaah Haji melalui LTH pada tahun 1989 – 1999
Carta 1.2	:	Jumlah Simpanan Tahunan Pendeposit di LTH pada tahun 1989 – 1999
Carta 1.3	:	Bilangan Pendeposit di LTH berbanding Pendeposit Baru pada tahun 1989 – 1999
Carta 1.4	:	Peratus Bonus oleh LTH pada tahun 1989 – 1999
Carta 4.1	:	Pelaburan Jangka Pendek oleh LTH pada tahun 1989-1990
Carta 4.2	:	Pelaburan Jangka Panjang oleh LTH pada tahun 1989-1999
Carta 4.3	:	Pelaburan dalam Sektor Hartanah oleh LTH pada tahun 1989-1999
Carta 4.4	:	Pelaburan dalam Anak-anak Syarikat oleh LTH pada tahun 1989-1999
Carta 5.1	:	Keuntungan TH Plantations Sdn. Bhd. dan pembayaran dividen kepada LTH
Carta 5.2	:	Pencapaian hasil BTS oleh Ladang Kota Bahagia berbanding anggaran
Carta 5.3	:	Pencapaian Hasil BTS oleh Ladang Sungai Megah berbanding anggaran
Carta 5.4	:	Pencapaian Hasil BTS oleh Ladang Sungai Buan berbanding anggaran
Carta 5.5	:	Pencapaian Hasil BTS oleh Ladang Sungai Merchong berbanding anggaran
Carta 5.6	:	Pencapaian Hasil BTS oleh Ladang Ulu Chukai berbanding anggaran
Carta 5.7	:	Pencapaian Hasil BTS oleh Ladang Bukit Lawiang berbanding anggaran
Carta 5.8	:	Pencapaian Hasil BTS oleh Ladang Gunung Sumalayang berbanding anggaran
Carta 5.9	:	Pencapaian hasil BTS oleh Ladang Sungai Ibok berbanding anggaran
Carta 5.10	:	Pencapaian Hasil BTS oleh Ladang Bukit Belian berbanding anggaran
Carta 5.11	:	Pencapaian Hasil BTS oleh Ladang Londah berbanding anggaran
Carta 5.12	:	Pencapaian Hasil BTS oleh Ladang Pasir Besar berbanding anggaran
Carta 5.13	:	Pencapaian Hasil BTS oleh Ladang Bukit Rokan berbanding anggaran
Carta 5.14	:	Keuntungan TH Ladang (Sabah & Sarawak) Sdn. Bhd. dan pembayaran dividen kepada LTH dari tahun 1994 – 2000
Carta 5.15	:	Pencapaian Hasil BTS Ladang Sungai Koyah berbanding anggaran
Carta 5.16	:	Pencapaian Hasil BTS Ladang Sungai Tenegang berbanding anggaran
Carta 5.17	:	Pencapaian Hasil BTS Ladang Bukit Gold berbanding anggaran

Carta 5.18	:	Peningkatan Keperluan Minyak Sawit Dunia
Carta 5.19	:	Hasil Minyak Sawit Dunia Bagi Tahun 1983-2000
Carta 5.20	:	Kandungan Vitamin E dalam Lemak dan Minyak
Carta 5.21	:	Bahan Penghasilan Minyak Dunia (Tahun 1999/2000)
Carta 5.22	:	Negara-negara Pengeluar Minyak Sawit Dunia
Carta 5.23	:	Ladang Penanaman Kelapa Sawit Mengikut Sektor
Carta 5.24	:	Pencapaian hasil purata BTS sehektar oleh anak-anak syarikat LTH berbanding hasil negara dari tahun 1990 sehingga tahun 2000
Carta 5.25	:	Perbandingan Hasil BTS LTH berbanding syarikat-syarikat lain
Carta 5.26	:	Pengeluaran Kayu Negara dari 1990-2000
Carta 6.1	:	Pembahagian Kaunter Di BSKL Mengikut Pematuhan Syariah
Carta 6.2	:	Keuntungan Sebelum Cukai LTH Berbanding Dividen Yang Dibayar
Carta 6.3	:	Jumlah Zakat yang Dibayar oleh LTH dari tahun 1989-1998

SENARAI STATUT

Akta Parlimen (Akta no. 34, 1962)
Akta NP 34 tahun 1962
Akta 8 Lembaga Urusan dan Tabung Haji 1969 (Akta no. 8, 1969)
Akta LUTH (Pindaan) 1973 (Akta no. 168, 1969)
Akta Lembaga Tabung Haji 1995 (Akta no. 535, 1995)
Seksyen 2, 6 (I) dan II Akta Tabung Haji
Akta LUTH 1969 (pindaan 1973)
Akta Syarikat 1965
Akta Lembaga Urusan dan Tabung Haji (Pindaan) 1973 (Akta A 168)
Bahagian III Seksyen 12(1) Akta 535, Akta Tabung Haji 1995
16(2) (b) Akta Lembaga Tabung Haji 1995
Akta Bank dan Institusi Kewangan 1989 (Pindaan)
Akta 535, Akta TH 1995 Perkara 20 (1) dan (2)

Bab

Pendahuluan

BAB PENDAHALUAN

1. Pengenalan

2. Pemilihan Tajuk dan Latarbelakang masalah kajian

3. Kepentingan Kajian

4. Skop Kajian

5. Tujuan dan Objektif Kajian

6. Metodologi Kajian

    6.1 Metod Penentuan Subjek
    6.2 Metod Pengumpulan Data
        6.2.1 Penyelidikan Perpustakaan
        6.2.2 Penyelidikan Lapangan
            6.2.2.1 Metod Historis
            6.2.2.2 Metod Wawancara dan Temubual
            6.2.2.3 Metod Dokumentasi
    6.3 Metod Analisa Data
        6.3.1 Metod Induktif
        6.3.2 Metod Deduktif
        6.3.3 Metod Komparatif
        6.3.4 Metod Penjadualan dan Graf

7. Tinjauan Kajian Terdahulu

8. Permasalahan Semasa Kajian

1. Pengenalan

Allah Taala berpesan melalui firmannya:

فَإِذَا قُضِيَتِ الصَّلَاةُ فَانتَشِرُوا فِي الْأَرْضِ وَابْتَغُوا مِن فَضْلِ اللَّهِ وَاذْكُرُوا اللَّهَ كَثِيرًا لَّعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ

(Kemudian setelah selesai sembahyang, maka bertebaranlah kamu di muka bumi (untuk menjalankan urusan masing-masing), dan carilah apa yang kamu hajati dari limpah kurnia Allah, serta ingatlah akan Allah banyak-banyak (dalam segala keadaan), supaya kamu berjaya (di dunia dan di akhirat).

Al-Jum'uah: 10

Mencari kekayaan dan kurniaan Allah Taala merupakan salah satu daripada galakan yang diingatkan oleh Allah melalui ayat di atas. Islam merupakan agama yang mencakupi kesemua aspek kehidupan manusia, tidak pernah menghalang mana-mana umatnya untuk menikmati segala anugerah yang ada. Namun demikian, kesenangan yang menjadi satu ujian ini patut senantiasa diperhatikan bagi memastikannya tidak lari dari landasan syariat Allah.

Oleh yang demikian, pelaburan yang menjadi pilihan penulis untuk dibuat kajian yang mendalam dan terperinci merupakan satu daripada aktiviti ekonomi yang marak dan hangat pada hari ini. Rata-rata, hampir majoriti penduduk di Malaysia terlibat secara langsung mahupun tidak langsung dalam aktiviti ini. Justeru, penulisan mengenai konsep pelaburan dalam Islam yang sebenar perlu dihayati supaya manusia yang bergelar Muslim tidak terpedaya dan mengawal tindakan mereka supaya tidak terperosok ke dalam aktiviti pelaburan yang diharamkan oleh Allah.

Lembaga Tabung Haji (LTH) sebagai satu institusi contoh telah dipilih oleh penulis untuk memastikan penulisan ini mempunyai rujukan yang bersifat realistik. Ini kerana, dalam setiap jenis pelaburan yang dilaksanakan oleh Tabung Haji, penulis akan melihat dari segenap sudut supaya pelaburan yang telah sedia ada dan akan dilakukan berlandaskan syarat-syarat dan ketetapan yang telah digariskan.

Perladangan pula merupakan satu daripada sektor yang telah dipilih oleh Tabung Haji untuk melabur sacara serius di dalamnya. Pelaburan yang dianggap berisiko besar ini memberi peluang kepada Tabung Haji untuk menguji tahap kekuatan ilmu dan amali yang ada disamping penggemblengan tenaga semua pihak bagi memastikan pelaburan yang dibuat berlandaskan syariat yang ada dan mendapat keuntungan yang menjadi impian ramai.

2. Pemilihan Tajuk dan Latarbelakang masalah kajian

Perbahasan mengenai pelaburan merupakan antara isu hangat yang sering diperkatakan dalam era millennium dan globalisasi ini. Pergantungan masyarakat yang banyak tertumpu kepada aktiviti ini telah mengalih tumpuan dunia supaya lebih mengutamakan dan mengambil berat mengenai perkembangan sektor pelaburan antarabangsa secara umumnya mahupun di dalam negara kita sendiri secara khusus.

Kepentingan sektor pelaburan terhadap industri kewangan negara telah tertonjol dengan jelasnya semasa negara menghadapi krisis kewangan yang boleh

dianggap agak berat bermula pada awal tahun 1998. Kesan daripada krisis ini, maka institusi pelaburan juga turut mendapat tempias dan kesan yang ketara dan drastik lantas membuka mata pihak masyarakat supaya melihat dan mengkaji semula aktiviti yang dianggap dapat memberikan keuntungan secara cepat ini.

Sejajar dengan kelembapan ekonomi yang berlaku, pihak LTH yang dianggap sebagai satu institusi kewangan Islam yang berjaya juga turut mendapat kesan negatif hasil dari kejatuhan pasaran pelaburan khususnya pasaran saham dunia. Maka, bertitik-tolak dari perkara ini, penulis telah mengambil inisiatif untuk menjalankan kajian yang terperinci bagi mengenalpasti aktiviti pelaburan yang dijalankan oleh pihak LTH terutamanya dalam sektor perladangan. Kesedaran ini juga berikutan keluarnya kenyataan-kenyataan di dalam akhbar-akhbar utama yang menyeru pihak-pihak tertentu supaya memantau aktiviti pelaburan di LTH. Antaranya ialah pendapat dan saranan yang dikeluarkan oleh bekas Pengerusi dan Pengarah Besar Tabung Haji, Tan Sri Hanafiah Ahmad:

> *"Agensi itu memerlukan satu badan, undang-undang atau peraturan bagi memastikannya melabur secara berhemat, berdaya maju dan menguntungkan."*[4]

Tambahan lagi, laporan dalam akhbar yang sama turut menyentuh tentang bayaran bonus 5.5 % kepada para pendeposit pada tahun 2000 dimana menyebut:

> *"Masalah Tabung Haji didedahkan Berita Harian awal tahun ini, selepas agensi ini hanya mampu memberi bonus 5.5 % pada tahun 2000 iaitu yang terendah dalam tenpoh lapan tahun, dengan alasan pelaburan kelapa sawitnya mengalami kejatuhan harga teruk. Pada masa itu, Tabung Haji sepatutnya sudah menyedari silap mereka dan*

mengambil tindakan pembetulan segera bagi mengelak masalah dalam pertubuhan itu bertanbah parah'[2]

Oleh itu, sebagai salah seorang pendeposit tetap di Tabung Haji, penulis berasa amat terpanggil untuk melihat perkembangan LTH secara lebih dekat dan telus. Dengan itu, penulis bukan sahaja dapat menambahkan keyakinan terhadap simpanan yang dibuat melalui institusi ini, malah secara tidak langsung akan dapat menangkis segala tohmahan dan fitnah yang ditaburkan ke atas LTH.

Oleh yang demikian, berlandaskan kepada permasalahan dan persoalan yang ada pada hari ini, di dalam kajian disertasi ini, penulis akan mengkaji secara umum dan juga mendalam mengenai perlaksanaan aktiviti pelaburan di LTH dan tumpuan khusus diberikan kepada aktiviti pelaburan dalam sektor perladangan. Oleh kerana sektor ini juga mendapat kritikan yang agak luas dan tajam daripada masyarakat negara ini, maka penulis akan cuba membuat satu analisa mengenai aktviti ini berlandaskan pandangan Islam dan sarjanawan ekonomi masa kini.

3. Kepentingan Kajian

Pelaburan merupakan antara aktiviti ekonomi yang amat digemari oleh penduduk dunia pada hari ini. Keuntungan yang berlipat-ganda, mudah dan sesetengah pelaburan boleh diperolehi keuntungannya denga cepat telah membuka mata pelbagai pihak untuk melibatkan diri secara serius di dalam bidang yang penuh dengan risiko ini. Bertitik-tolak dari fenomena ini, penulis mendapati

adalah amat penting untuk meneliti semula aktiviti pelaburan pada hari ini yang menjadi agenda penting dalam sektor ekonomi negara supaya ia berteraskan sistem ekonomi Islam sebagaimana yang telah digariskan oleh syariah.

Oleh kerana pelaburan merupakan antara aktiviti pengembangan modal yang sihat dan mampu memberikan pulangan yang menguntungkan, maka dalam kajian ini penulis akan memberikan tumpuan kepada satu institusi kewangan Islam iaitu LTH bagi menganalisa pelaburan yang dilakukan terutama dalam bidang perladangan yang menjadi isu ekonomi utama baru-baru ini.

Kajian ini juga penting dalam menganalisa semula kedudukan pelaburan itu sendiri di kalangan fuqaha' silam mahupun kontemporari . Ia juga bertujuan untuk melihat sejauhmana LTH boleh diletakkan sebagai model institusi pelaburan Islam yang berjaya dan kajian ini diharapkan dapat membantu pihak LTH mengkaji semula skop-skop dan lingkaran-lingkaran pelaburan yang ada dalam sektor perladangan.

4. Skop Kajian

Kajian Disertasi ini akan berasaskan kepada operasi pelaburan Islam yang dilaksanakan di LTH, di ibu pejabatnya di Kuala Lumpur. Kajian ini juga akan meliputi aspek perbandingan hukum pelaburan, aspek sejarah LTH dan operasi LTH dalam aktiviti pelaburan khususnya dalam sektor peladangan.

Oleh yang demikian, kajian ini akan lebih menumpukan hampir 70 % tumpuan di Jabatan Pelaburan, ibu pejabat LTH, Jalan Tun Razak, Kuala Lumpur. Tumpuan juga akan diberikan kepada 2 anak-anak syarikat Tabung Haji yang terlibat secara langsung dalam sektor perladangan iaitu TH Plantations Sdn. Bhd. dan TH Ladang (Sabah & Sarawak) Sdn. Bhd. yang ditempatkan di Bangunan Tabung Haji Selborn, Jalan Tun Razak, Kuala Lumpur. Selain daripada itu, kajian ini turut tertumpu kepada tempoh 10 tahun kebangkitan Lembaga Tabung Haji (LTH) dalam bidang yang diceburi iaitu dari tahun 1990 sehingga tahun 2000.

5. Tujuan Dan Objektif Penyelidikan

i. Untuk memenuhi syarat bagi memperolehi Ijazah Sarjana Syariah & Ekonomi yang telah ditetapkan oleh pihak pentadbiran Akademi Pengajian Islam, Universiti Malaya.

ii. Sebagai salah satu cara untuk menganalisa dan mengkaji situasi sebenar pelaburan dalam Islam dan perbezaan yang wujud antara fuqaha'.

iii. Untuk mengkaji dan menilai sistem pengurusan pelaburan di LTH khususnya dalam bidang perladangan.

iv. Bagi mengenalpasti arahtuju pelaburan Islam di negara kita khususnya dalam sektor perladangan pada hari ini sebagaimana

yang dijalankan oleh LTH disamping meninjau peluang-peluang yang ada di masa hadapan.

6. Metodologi Kajian

Metod ialah sains (ilmu pengetahuan) bagi memperolehi jawapan. Menurut Imam Barnadib, metod penelitian ialah cara penyelidikan penelitian. Manakala metodologi pula ialah sistem yang merangkumi kaedah-kaedah dan prinsip-prinsip yang digunakan dalam sesuatu kegiatan.[3] Hakikatnya, penyelidikan yang bakal dilaksanakan oleh penulis ialah penyelidikan lapangan *(field research)* dan penyelidikan perpustakaan *(library research)* sebagai medan penyelidikan.

Bagi memastikan kajian yang akan dijalankan ini lebih tersusun, penulis telah memilih tiga metod bagi menjalankan disertasi ini iaitu:

6.1 Metod Penentuan Subjek

6.2 Metod Pengumpulan Data

6.3 Metod Penganalisaan Data

6.1 Metod Penentuan Subjek

Penentuan subjek ialah pemilihan kelompok manusia atau benda yang hendak dikaji. Maka dalam metod ini ia memperlihatkan bagaimana cara sesuatu benda atau manusia yang hendak dikaji ditentukan secara khusus.[4]

Oleh yang demikian, bersandarkan kepada metod '*sampling*', satu sampel institusi pelaburan Islam telah dipilih berlandaskan kepada beberapa kriteria penting. Antaranya ialah keselarasan dengan syariah, keberkesanan kepada masyarakat Islam secara umumnya dan keupayaannya menyumbangkan peranan yang penting dalam perjalanan ekonomi negara ini.

Oleh kerana itu, LTH dan anak-anak syarikatnya telah dipilih sebagai sampel kajian yang telah dibuat oleh penulis bedasarkan ciri-ciri yang dimiliki di atas.

6.2 Metod Pengumpulan Data

Data merupakan maklumat yang dikumpulkan dan dianalisa dalam sesuatu kajian.[5] Dalam mengumpulkan data-data yang berkaitan dengan subjek penyelidikan, penulis telah memilih dua kaedah pengumpulan data bagi memudahkan proses ini iaitu diperingkat pertama melalui penyelidikan perpustakaan dan peringkat seterusnya melalui penyelidikan lapangan.

6.2.1 Penyelidikan Perpustakaan

Metod ini digunakan untuk memperolehi data-data dan maklumat-maklumat dari bahan-bahan terbitan utama seperti buku-buku, majalah-majalah, laporan tahunan, jurnal, akhbar dan lain-lain lagi. Oleh itu, antara pusat-pusat pengumpulan data yang terlibat adalah seperti:

i. Perpustakaan Utama, Universiti Malaya
ii. Perpustakaan Peringatan Zaaba, Universiti Malaya
iii. Perpustakaan IPSP, Universiti Malaya
iv. Perpustakaan Akademi Pengajian Islam, Universiti Malaya
v. Perpustakaan Negara, Kuala Lumpur
vi. Perpustakaan Awam, Pusat Islam
vii. Pusat Sumber Tabung Haji, Kuala Lumpur
viii. Pusat Sumber, Jabatan Syariah Ekonomi, Akademi Pengajian Islam, Universiti Malaya
ix. Perpustakaan Universiti Islam Antarabangsa Malaysia
x. Perpustakaan-perpustakaan di IPTA tempatan

6.2.2 Penyelidikan Lapangan

Dalam penyelidikan lapangan pula, penulis telah mengumpulkan data-data daripada orang-orang perseorangan yang terlibat secara langsung atau tidak langsung dalam aktiviti pelaburan ini dan juga mengumpulkan data dari LTH

sendiri. Oleh yang demikian, antara metod yang akan digunakan dalam penyelidikan ini adalah seperti berikut:

6.2.2.1 Metod Historis

Metod ini amat penting bagi mendapatkan gambaran menyeluruh tentang sejarah LTH dan aktiviti pelaburan yang dilakukan. Penulis telah mendapatkan data-data yang diperlukan dari perpustakaan Tabung Haji dan juga perpustakaan universiti-universiti tempatan. Walau bagaimanapun, data-data yang didapati masih perlu mendapat penerangan daripada pegawai yang terbabit. Oleh itu, penulis telah mendapat kerjasama dari pegawai perpustakaan dan juga pegawai-pegawai lain di LTH untuk mendapat penjelasan lanjut mengenai data yang berkaitan.

6.2.2.2 Metod Wawancara dan Temubual

Metod ini pula merupakan antara cara yang utama untuk mendapatkan maklumat terkini secara langsung daripada kakitangan yang terlibat dengan pengurusan pelaburan perladangan oleh LTH. Oleh itu, dua metod wawancara telah digunakan iaitu secara formal dan tidak formal. Metod yang dilakukan secara lisan ini amat berguna untuk mendapatkan maklumat yang lebih jelas dan terperinci tentang sesuatu data.[6]

Kedua-dua metod ini amat penting bagi mengetahui prestasi sebenar pelaburan dalam sektor perladangan yang disertai. Penulis telah mewawancara beberapa orang pegawai di LTH bagi memastikan maklumat yang diperolehi tepat dan meyakinkan. Antara pegawai-pegawai yang dapat ditemuramah adalah seperti berikut:

- **En. Madon Mohd Jani**

  (Pegawai Pelaburan, Jabatan Pelaburan)
- **Tuan Haji Mohd Suhaimi Md. Ali**

  (Pengurus, Perhubungan Korporat)
- **Tuan Haji Sarkawi**

  (Penyelia Pusat Sumber, Tabung Haji)
- **En. Ahmad Nordzri Razali**

  (Pengurus Bahagian Ladang, TH Plantations Sdn. Bhd.)
- **En. Hassni Abu Hassan Bashri**

  (Pengurus Bahagian Ladang, TH Ladang (Sabah & Sarawak) Sdn. Bhd.)
- **En. Samsul Bahari Muhammad**

  (Eksekutif Perladangan, TH Plantations Sdn. Bhd.)
- **Puan Norashikin Abdul Rani**

  (Pengurus Kewangan, TH Ladang (Sabah & Sarawak) Sdn. Bhd.)
- **Tuan Haji Ismail Haji Mansor**

  (Penolong Akauntan, Jabatan Kewangan, TH Ladang (Sabah & Sarawak) Sdn. Bhd.)

6.2.2.3 Metod Dokumentasi

Metod ini adalah metod yang paling popular dan mudah untuk mendapatkan maklumat-maklumat dan data-data melalui dokumen-dokumen rasmi, akhbar-akhbar, laporan-laporan tahunan dan lain-lain.[7] Melalui kajian ini, penulis telah mendapat kerjasama daripada pihak LTH untuk mendapatkan kesemua laporan tahunan Tabung Haji dari tahun-tahun 1989 sehingga 1999 (yang terbaru). Disamping itu, fail-fail meja yang telah diberikan kepada penulis oleh pegawai-pegawai yang terbabit juga telah digunakan semaksimum mungkin.

Di samping itu, beberapa fail meja juga dipinjamkan oleh pihak LTH kepada penulis untuk dibuat rujukan secara mendalam. Hakikatnya, metod ini telah digunakan oleh penulis dalam hampir kesemua bab yang telah dibuat.

6.3 Metod Analisa Data

Proses seterusnya ialah proses penganalisaan data yang merupakan proses terpenting setelah segala maklumat dikumpulkan. Selain daripada itu, ia juga merupakan rumusan dan hasil dari semua metod-metod di atas dan direalisasikan di atas kertas melalui tiga bentuk utama iaitu secara induktif, deduktif, komparatif dan penjadualan dan graf.

6.3.1 Metod Induktif

Metod ini merupakan pengambilan kesimpulan atau pembuktian daripada sesuatu yang bersifat khusus kepada pembuktian yang bersifat umum. Penulis menggunakan metod ini untuk menganalisa tajuk yang kemudiannya dikembangkan melalui kajian yang dilakukan bagi mengungkap persoalan aktiviti pelaburan dalan sektor perladangan yang telah diaplikasikan di LTH.

6.3.2 Metod Deduktif

Metod ini merupakan satu cara membuat kesimpulan dari kenyataan-kenyataan yang umum untuk sampai kepada kenyataan yang khusus. Penulis menggunakan metod ini bagi membicarakan persoalan-persoalan yang berkaitan dengan aktiviti pelaburan dalam sektor perladangan di LTH seperti sistem perlaksanaannya, pencapaiannya, dan seterusnya mengupas permasalahan-permasalahan yang dihadapi oleh perbankan Islam ini bagi mencapai matlamat yang digariskan oleh pihak LTH sendiri.

6.3.3 Metod Komparatif

Metod ini merupakan proses meneliti hubungan lebih daripada satu fenomena dengan menunjukkan persamaan dan perbezaan yang wujud bagi menghasilkan satu kesimpulan atau keputusan yang lebih tepat dan jitu. Kaedah

ini akan digunakan dalam menganalisa data yang diperolehi sama ada melalui temubual atau sebarang sumber yang lain.

6.3.4 Metod Penjadualan dan Graf

Penggunaan jadual dan graf amat penting dalam usaha untuk menjelaskan sesuatu data secara menyeluruh, jelas, ringkas, mudah difahami dan menarik. Selain daripada itu, cara ini amat penting untuk melihat kenaikan dan penurunan sesuatu data supaya perbandingan dan analisa yang lengkap dapat dibuat.

7. Tinjauan Kajian Terdahulu

Kajian mengenai LTH merupakan antara sampel yang amat digemari oleh para penyelidik. Walau bagaimanapun, kebanyakan kajian terdahulu yang telah dibuat hanya memberikan tumpuan kepada beberapa aspek sahaja dan meninggalkan beberapa aspek lain. Ini bukanlah satu kelemahan, akan tetapi setiap kajian pasti akan tertumpu kepada metod penyelidikan yang khusus. Tambahan pula kebanyakan kajian perlu menjurus kepada isu-isu tertentu sahaja. Dengan itu, kehendak ini telah menyebabkan penyelidikan-penyelidikan yang telah dilaksanakan sebelum ini dilihat agak kecil skop dan perbahasannya.

Sebagai contoh dalam satu latihan ilmiah yang telah dilaksanakan oleh Saudara Ahmad Yudin bin L.Shafiai (1993) bertajuk "*Pelaburan Lembaga Tabung Haji (LTH) Dalam Bidang Ekonomi: Kajian khusus dalam sektor perniagaan dan*

pembinaan."[8] Kajian ini merupakan satu kajian yang menjurus kepada sektor tertentu dalam pelaburan LTH. Tambahan pula, pelaburan Islam yang dibincangkan dalam kajian ini terlalu umum dan kajian khusus tentang pelaburan secara Islam tidak dilakukan. Penulis hanya menyentuh serba sedikit tentang pelaburan Islam dan pelaburan konvensional. Maka, dalam kajian pada kali ini, penulis telah membuat satu kajian yang agak dalam dan terperinci tentang konsep pelaburan dalam Islam yang menjadi perbahasan ulama' pada hari ini.

Seterusnya ialah Kajian Ilmiah yang dilakukan oleh Saudari Nor Ashikin Ahmad (1998), yang agak mirip dengan kajian ini yang bertajuk *"Perlaksanaan Pelaburan Secara Islam : Tumpuan Kajian di Lembaga Tabung Haji, Kuala Lumpur"*[9]. Kajian yang dilakukan ini pula lebih bersifat umum yang melihat pelbagai sudut pelaburan yang diceburi oleh LTH tanpa memberikan pengkhususan yang lebih kepada sektor perladangan. Oleh yang demikian, apabila ciri-ciri umum kedapatan pada sesuatu kajian, banyak perkara yang khusus dan mendalam tidak dapat disentuh oleh seseorang penyelidik.

Kajian Ilmiah selanjutnya dikaji oleh Saudari Haslinda Nuri (1998/99) dari Jabatan Pengajian Asia Tenggara di Fakulti Sastera dan Sains Sosial. Kajian yang bertajuk *"Pelaburan Malaysia di Indonesia dalam sektor perladangan kelapa sawit, kajian kes : Lembaga Tabung Haji"*[10] juga agak mirip dengan kajian kali ini. Namun dalam kajian oleh saudari ini beliau tidak memperlihatkan LTH sebagai institusi Islam yang menjalankan aktiviti pelaburan berlandaskan Islam. Beliau lebih mengkaji tentang aspek fizikal dan keluasan ladang dan kawasan-kawasan yang terlibat. Kajian ini jelas mengabaikan kepentingan LTH sebagai satu institusi

kewangan Islam dan tidak menonjolkan LTH dengan sistem pelaburan Islam yang diamalkan di institusi ini.

Kajian seterusnya pula telah dilaksanakan oleh Saudari Nor Aini binti Ali (1999) yang amat mirip dengan penyelidikan pada kali ini. Tajuk yang dikaji oleh beliau iaitu "*Pelaburan Lembaga Tabung Haji (LTH) dalam Sektor Perladangan di Malaysia dari Tahun 1993 hingga 1997.*"[11] Kajian yang menarik ini walau bagaimanapun telah mengkaji usaha perladangan di LTH bagi tempoh 5 tahun sahaja. Malah, kajian juga hanya tertumpu di Malaysia lantas mengabaikan pelaburan luar negara yang turut banyak menyumbang kepada sektor ini. Oleh yang demikian, bagi memperbaiki kekurangan ini, penulis pada kali ini akan membuat kajian yang lebih panjang tempohnya disamping lebih meluas skop dan kawasan kajiannya.

Seterusnya pula merupakan satu kajian yang terbaru dimana tajuk yang dipilih oleh penulis ini ialah "*Analisa Pelaburan Ekuiti Lembaga Tabung Haji (LTH): 1990-1997*'[12]. Latihan Ilmiah oleh Saudara Ibrahim Mat Isa (2000/2001) ini memperlihatkan satu lagi penumpuan terhadap satu sektor pelaburan yang diceburi oleh pihak LTH. Walaupun tempoh kajian yang dipilih oleh penulis ini merupakan satu tempoh yang agak panjang iaitu dari tahun 1990 sehingga 1997, namun penulis masih beranggapan bahawa kajian ini masih tidak menyeluruh memandangkan hanya sektor ekuiti dipilih oleh penulis ini untuk dibuat kajian dan mengabaikan sektor-sektor pelaburan yang lain.

Oleh yang demikian, penulis merasakan perlunya ada satu kajian yang menonjolkan LTH sebagai institusi utama yang berjaya dan yang utama mampu

membuka mata dunia bahawa Islam merupakan agama syumul yang tidak menghalang umatnya dari melibatkan diri dalam aktiviti pelaburan. Dengan itu, penulis telah memilih untuk menumpukan kepada satu bidang yang kurang mendapat perhatian penyelidik-penyelidik terdahulu iaitu dalam sektor perladangan. Ini kerana, penyelidikan-penyelidikan terdahulu banyak tertumpu kepada bidang-bidang yng agak konpetatif dan menjadi fokus para pelabur. Selain daripada itu, pelaburan dalam sektor perladangan juga menjadi antara isu utama pada hari ini di mana ia memerlukan satu kajian khusus bagi meneliti semula keberkesanannya kepada para pelabur dan pendeposit.

8. Permasalahan Semasa Kajian

Antara masalah-masalah utama yang dihadapi oleh penulis ialah yang pertama dalam usaha untuk mendapatkan penyelidikan yang berkualiti, penulis memerlukan bahan-bahan primari yang agak kurang di Perpustakaan Universiti Malaya. Oleh itu, penulis terpaksa pergi ke perpustakaan-perpustakaan universiti tempatan yang lain bagi mendapatkan bahan-bahan yang dikehendaki.

Selain daripada permasalahan di atas, pada peringkat awal semasa membuat kajian lapangan, penulis agak sukar untuk mendapatkan kerjasama dan keyakinan daripada pegawai-pegawai yang terbabit di LTH memandangkan isu bonus yang agak kurang pada tahun 2001 masih hangat diperkatakan.

Selain daripada itu, penulis juga menghadapi masalah untuk mendapatkan data bagi tahun 2000 memandangkan buku laporan Lembaga Tabung Haji (LTH)

hanya digezetkan sehingga tahun 1999 sahaja. Oleh itu, langkah alternatif telah dilakukan oleh penulis setelah berbincang dengan penyelia iaitu untuk menumpukan penyelidikan mengenai LTH secara umum dari tahun 1989 sehingga 1999. Manakala, segala aktiviti pelaburan oleh anak-anak syarikat pula akan tertumpu kepada 10 tahun terbaru iaitu dari tahun 1990 hingga 2000. Untuk mendapatkan maklumat terbabit, penulis telah berusaha mengadakan beberapa sesi temubual dengan beberapa orang pegawai dan mendapatkan laporan yang lebih terperinci mengenai anak-anak syarikat untuk dibuat penyelidikan. Tambahan pula, penulis lebih memerlukan laporan yang mendalam berbanding laporan umum bagi memastikan kajian yang dibuat lebih telus, bersifat ilmiah dan intelek disamping memberikan gambaran sebenar situasi pelaburan dalam sektor perladangan di Tabung Haji.

[1] Karim Sulaiman (2001), "Tiada badan pantau pelaburan Tabung Haji" dalam ***Berita Harian***, Khamis, 23 Ogos 2001, h. 1-2

[2] Karim Sulaiman (2001), "Tabung Haji perlu 'diselamatkan' segera" dalam ***Berita Harian***, Rabu, 22 Ogos 2001, h. 23

[3] Imam Bernadib (1932), ***Arti dan Metode Sesuatu Penyelidikan***, Yodjakarta: Yayasan Penyelidkan Fip, h. 52

[4] Kanneth D.Balley (1984), ***Kaedah Penyelidikan Sosial***, (terj.) Hashim Awang, Kuala Lumpur: Dewan Bahasa dan Pustaka, h. 121

[5] *Ibid.*, h. 765

[6] Koentjaningrat (1986), ***Metode Penyelidikan Masyarakat***, c. 8. Jakarta: P.T. Gramedia, h. 129

[7] Gerald S.Fermen dan Jade Levin (1975), ***Social Sciences Research***, USA: John Wisley & Sons, h. 4

[8] Ahmad Yudin bin L.Shafiai (1993), ***Pelaburan Lembaga Tabung Haji (LTH) Dalam Bidang Ekonomi: Kajian khusus dalam sektor perniagaan dan pembinaan***, (Latihan Ilmiah Bahagian Pengajian Syariah Akademi Pengajian Islam Universiti Malaya Kuala Lumpur)

[9] Nor Ashikin Ahmad (1998), ***Perlaksanaan Pelaburan Secara Islam : Tumpuan Kajian di Lembaga Tabung Haji, Kuala Lumpur***, (Latihan Ilmiah Bahagian Pengajian Syariah Akademi Pengajian Islam Universiti Malaya Kuala Lumpur)

[10] Haslinda Nuri (1998/99), ***Pelaburan Malaysia di Indonesia dalam sektor perladangan kelapa sawit, kajian kes : Lembaga Tabung Haji***, (Latihan Ilmiah Jabatan Pengajian Asia Tenggara di Fakulti Sastera dan Sains Sosial, Universiti Malaya Kuala Lumpur)

[11] Nor Aini binti Ali (1999), ***Pelaburan Lembaga Tabung Haji (LTH) dalam Sektor Perladangan di Malaysia dari Tahun 1993 hingga 1997***, (Latihan Ilmiah Bahagian Pengajian Syariah Akademi Pengajian Islam Universiti Malaya Kuala Lumpur)

[12] Ibrahim Mat Isa (2000/2001), ***Analisa Pelaburan Ekuiti Lembaga Tabung Haji (LTH): 1990-1997***, (Latihan Ilmiah Bahagian Pengajian Syariah Akademi Pengajian Islam Universiti Malaya Kuala Lumpur)